

100 جىلدىق كۈرەس جولىدا چاڭساپارغا اتتايىق

ەرەن ەرلىك، قاھارماندىق ھېوس

———— شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىيا رۇخى جونىندەگى شولۇ

پارتىياسى كۈرەستىڭ ەڭ الدىڭغى شەبىندە تۇردى، ول بۇكىل جۇڭگودامى جاپون شاپ-قىششىلارنا قارسى تۇرۇ جازناماسن جارىيالا-عان العاشقى ساياسى كۇش.

كوممۇنىستىك پارتىيانىڭ باششلىعى بول-ماندىقتان دا قارا تۇنەكتە ماياك كوزگە تۇس-تى. شىعسى سولتۇستىكتىڭ ەراقىيسى جىكتە-رىندەگى خالىق پەن وتانىشل وفيتسەر – جاۋىند-ىگەرلەر تۇس – تۇستان جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى تۇرۇ ەرىكتىلەر قوسنى سىياقتى تۇرۇلۇ فورمادامى جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى تۇرۇ قوسىنن ۇيھىداستردى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى تۇرۇ ەرىكتىلەر قوسنى اراسىندا بەلسەنە قىزمەت ورىستەتتى ەارى پارتيا باسشىلىغىندامى جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى تۇرۇ قارۇلى كۇشنى ۇيھىداستردى.

ياڭ جىڭيۇي، جوۇ باۇجوڭ، فىڭ جۇڭيون، ۋي جىڭھىن… نامىستى ازماقتار بىرىنەن سوڭ ەبىرى كەلدى، ولار نە جاس توڭگە-رىسىشلەر، نە ماسكەۋدە وقعان اسا دارىندى ازماقتار، نە باردام شاھىراقتىڭ ”باي مىرزالا-رى“ ەدى، ايتسەدە شىعسى سولتۇستىككە كەلگەننەن كەيىن، ولاردىڭ سالاۋاتى تەك كوممۇنىست عانا بولدى!

1936 – جىلى 2 – ايدا، شىعسى سولتۇس-تىكتەگى جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى ەراقيد-سى قارۇلى كۇشتەر ەپر تۇتاس شىعسى سول-تۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەس-كەن ارىماسى بولپ قۇرلدى.

ول كەز بارلىق ەوڭغر قاھارماندارعا تولعان ەداۋىر بولاتىن، ول قۇربان بولسا دا وكىنەپتىن ەداۋىر ەدى. ياڭ جىڭيۇي قۇربان بولعاندا 35 جاستا ەدى، جاۋلار ونىڭ مۇردەسىن بورشالاپ، اسقازانىندا تەك قۇراعان ەشوپ، اعاش قايى-ھى جانە ماقتا تالشىعى عانا بار ەكەندىگىن بايقايدى؛ جاۋ شاڭجى قۇربان بولعاندا 34 جاستا ەدى، مۇردەسى سۇڭخۇاجيانىڭ مۇز ويىعنا لاقتىرىلدى؛ چىن حانچاڭ قۇربان بولعاندا 27 جاستا ەدى، جاۋلار قانىپەزەر-لىكپەن ونىڭ ەتىلىن كەسىپ، ەكى كوزىن ويىپ الدى…

قيان – كەسكى شاپقاستا جاپون شاپقىن-شىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسىنىڭ ەڭ كوپ بولعاندا 30 مىڭنان اساتىن ادامى كۇرت ازايىپ، ەڭ از دەگەندە 2000نان تومەندەپ كەتكەن كەزى دە بولدى.

تولقىسىز ساناققا قاراعاندا، 1931 – جىلدىان 1945 – جىلى 8 – ايدىڭ 15 – كۇنى جاپونيا تىزە بۇككەنگە دەيىن، شىعسى سول-تۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەس-كەن ارىماسى جاۋدىڭ 180 مىڭنان استام ادامىن جويغان.

”سوزى مەن ارەكەتى بىردەي بولۇ — كوممۇنىستىەردىڭ قىمباتتى قاسىيەتى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسى 14 جىلدىق جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى سوعىستىڭ باستى دارپ-تەتۇشىسى، سونداي – اق جاپون شاپقىنشىلارد-نا قارسى سوعىستى ەڭ ەرتەدە امالياتنا ايگە-لەۋشى بولدى“، – دەيدى لياۋنىڭ قوعامدىق عىلمىدار اكا دەھىياسىنىڭ اما زەرتتەۋشىسى جاڭ خۇڭچۇن باعا بەردپ.

‘بىر تۇرلى سەنىم بار، ول — وتانىشلىدىق

شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشلا-رىنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسىنىڭ قولباسلا-رى مەن جاۋنىڭەرلەرى 14 جىل شىشىدە قانداي تۇرمىس كەشىردى؟ جاۋلار ”قالمالدى بەكەمدەپ، توڭرەك-تى تازارتقانىدىقتان“، شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىما-سىنىڭ قولباسلارى مەن جاۋنىڭەرلەرى لىھى نەشە اي بويى ەبىر تۇيىر استىققا جارىماي، تەك اعاشتىڭ قابىعى مەن ەشوپنىڭ تامىرىن اۋجال قىلاتىن؛ جاپون ارىماسىنىڭ زاتتىق ما-

توگىپ تۇر. اشىق اسپان استىنىدا، G8103 رەتكى فۇشىڭ اتتى موتورلى ۋاكوندار قۇرا-ماسى پويەىزى ساعات 9دان 18 مىنۇت وت-كەندە ەمال ۋاعىندا شىنياڭ سولتۇستىك ۆۈكزالىنا جەتتى.

جۇرگىزۋشى ۋاڭ ۋي الدىڭغى جاققا كوز سالپ، ۇزدىكسىز شارتتى ەسوزدى اۋىستىرىپ وتىر. دۇنيە جۇزىندە بىرەگەي جوعارى جىلدامدىقتى پويەىزدى مەڭگەرۇ جو-يەسى ونىڭ اينالاسىن قورشاپ الپتتى. ەدوپ كەلگەننىن قاراڭىز، G8103 رەتكى فۇشىڭ اتتى موتورلى ۋاكوندار قۇراماسى بو-يەزى ەجۇرىپ كەلە جاتقان بەيجىڭ – خاربىن تەمىر جولى ەمال سول جىلدارى جاپونيا ارىما-سى پارىتاتقان وڭتۇستىك مانجۇوريا تەمىر جولى لياۋنياۋخۇ بولگىنەن نەشە ون مەتردەي عانا جەردەن وتەتتىن ەدى.

كەزىندەگى وڭتۇستىك مانجۇوريا تەمىر جولى قازىرگى بەيجىڭ – خاربىن تەمىر جولنا اينالغان. ۋاڭ ۋي تەبىرەنىپ بىلاري دەيدى: ”سول جىلداردا جاپونداردىڭ جۇڭگونىڭ جە-رىنە تەمىر جول سالپ بايلەىن تالان – تارا-جىلاعانىن ويىلاڭىز دارشى، ەتپىتى سوعىس قوزعادى، اشۇڭدى كەلتىرەدى. قازىر ەبىز-دىڭ ۇزىمىزدىڭ تەمىر جولمىز بىەن جوعا-رى جىلدامدىقتى تەمىر جولمىز بار، تەك مەملەكەت قۇدىرەتتەنگەندە عانا اناعۇرلىم كوركەم بولاشاق بولادى“.

جوعارى جىلدامدىقتى تەمىر جول شىعسى سولتۇستىكتەگى 3 ولكەدەن ەندەي وتەدى، كۇز جەلى ەباز باياعىسىنداى سوعىپ تۇرسادا، زامان دەدەقاشان وزگەرگەن ەدى.

حيلۇڭجياڭ شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسى جاۋ ارتقى شەبىندە قۇرىلغان قۇيا كازارما — شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسى قۇيا كازارامىن جىعداقتى قورعاپ، اشپ، تالايلاعان قىزىل ساياحات بازالارى العاشقى قادامدا كولەم قا-لىپتاستىردى. چاڭجياشان تاۋىنىڭ ەتەگىندە، سۇڭىن جازىعىندا، جىيلىن كونه ونەر كاسىپ بازاسى، مەملەكەتتىك تاۋار استىق بازاسى سىياقتى با-سىمدىقتارىن تىياناق ەتىپ، ەبىر توپ جاڭا كاسىپ سالاسى نىساندارى جەتىلىپ كەلەدى. لياۋنىڭ شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپ-قىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسى رۇخىن شىكەرلەي اشپ، ناقتى وقىستۇ ەتۇيىنىن قۇرىپ، سارا ساباق تۇلعالاپ، توڭگەرىس-تىك بەلگىلەردى، ەسكى جۇرتتاردى تىكە-لەي ناقتى ساياقحاناعا اينالدىردى.

بىيل 10 – ايدا 2021 – جىلغى جۇڭخۇا ۇلتى مادەنىيەت گەن قامباسى D – مەرزىم) قىزىل گەن قامباسى قۇرىلىسى سىناق ەتە-لەتىن ورنىن رەتىندە، شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسى تارىيىي كورمە سارايىنىڭ ۇلكەن ساندى مالھەت نىسان قۇرىلىسى ەمال ۋا-عىندا اياقتادى. شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنشىلارنا قارسى بىرلەسكەن ارىماس-نىڭ حىكايالارى ۇلكەن ساندى مالھەت-تىڭ كومەكمەن تاۋلى قالادان شىعىپ، اناعۇرلىم كوپ جۇڭغولقتاردىڭ كوڭلىىنە ۇيالاتتىن بولادى.

وتانىشلىدىق — ەبىزدىڭ ۇلت رۇخىمىز-دىڭ ۇيتقىسى، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ نىتىماقتاسا كۇرەس جاساپ، ۇزىن تىنباي اۋەتتەندىر-ۋىنىڭ رۇحانى دانەكەرى، بارلىق جۇڭخۇا ۇلاندارىن ەشقاشان ەمال وسىنداي نەىز نىتتە-ماقتاستىرىپ كورمەگەن ەدى.

90 جىلدىڭ الدىندا جۇڭخۇا ۇلتى 14 جىلدىق اسا ماشاقاتتى جاپون شاپقىنشىلارد-نا قارسى سوعىستى باستاعان ەدى؛ 90 جىلدىان كەيىن جۇڭگو خالىق ەكىنىشى 100 جىلدىق كۇرەس نىساناسنا قاراي ارشىندى قادام تاستادى.

اما بۇنىداردىڭ سىتىق قانى توگىلگەن توپىراقتا شىعسى سولتۇستىك جاپون شاپقىنش-لارىنا قارسى بىرلەسكەن ارىماسى رۇخى توق-تاۋسىز جالغاسا بەرمەك.

(شىنخۇا اگەنتىسىگىنىڭ 10 – ايدىڭ 28 – كۇنى بەيجىڭىنە بەرگەن خابارى)

(باسى 1 – بەتتە)

بۇكىل رايوندامى ەار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى ساياسى جاۋاپكەرشە-لىك سەزىم مەن تارىيىي بورىشتىلىق سەزىمدى شىنباي كۇشەيتىپ، اۋتونومىيالى رايوندىق 10 – رەتكى پارتيا قۇرىلتايىنىڭ رۇخىن مۇقيات ۇيرەنەۋدى، ۇگىتتەۋدى، داپەكتىلەندىرۋدى كەزەكتەگى ماڭىزدى ساياسى مىندەت ەتىپ، ۇيرەنۇ ارقىلى بورىش ارقىلاپ، ۇيرەنۇ ارقىلى قايراتنانا ىلگەرلىلەۋدىڭ قوزعاۋشى كۇشنى قالىپتاستىرىپ، ەار ۇلت پارتيا-لى كادىرلارنى، بۇقاراسىن نىتىماقتاستىرىپ، باستاپ، جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۇ جالىي جوباسىن تولىق، دالپە – ەمال داپەكتىلەندىرىپ، نازاردى قوعام ورنىقىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىنا شوغرلاندىرىپ، شىنجياڭدى زاڭمەن جونگە سالۋعا، شىنجياڭدى نىتىماقتاسا ورنىقتىرۇعا، شىنجياڭدى مادەنىيەتپەن نارلەد-دىرۇگە، خالىقتى بايىتىپ شىنجياڭدى گۇلدەندىرۇگە، شىنجياڭدى با-ياندى كوركەپتۇگە تاباندى بولپ، نىتىماقتى، جارسامىدى، گۇلدەد-ىگەن، باي، وركەنىيەتتى، العا باسقان، تىنىش ۇمىر، شات – شادىمان تىرىشلىك كەشىرگەن، ەكولوگىياسى تاماشا جاڭا داۋىردەگى جۇڭخوشا سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇعا قۇلىشىپ، جاڭا ساپاردا تۇرلى قىز-مەتتەردىڭ جاڭا جاعدايىن قۇلىشنا اشۇ كەرەك.

جاڭا باستامادا شىنجياڭ قىزمەتىنىڭ تاغى دا تىڭ ساتعا كوتە-رىلۇىن ىلگەرلىلەتۇدە، ەسوز جوق، اناعۇرلىم تاسقىنىداعان كۇرەسكەر-لىك جىگەر قاۋلاۋتۇ كەرەك. تابىس وتكەنگە تتان، بورىش بولاشاققا باستايدى. الداغى 5 جىلدا، شىنجياڭنىڭ دامۇى تاپتىرماس كەلەلى وراپعا، وزگەشە باسىمدىققا ەدوپ كەلۇمەن بىرگە، بولجاۋعا بولاتىن جانە بولجاۋ قىيىن تۇرلى حاۋىپ – قاتەرلەر مەن سىن – سايىستارعا دا تاپ بولادى. ەبىز قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىق باس نە-ساناسىن مىقتاپ يىگەرىپ، جاۋاپكەرشىلىك سەزىمدى، بورىشتىلىق سە-زىمدى كۇشەيتىپ، كۇرەسكەرلىك رۇختى ساۋلەلدندىرىپ، كۇرەسە-كەرەلك قابىلەتتى كۇشەيتىپ، ماڭگى بويكۇيەزدىككە سالىنبايتىن رۇحانى كۇيىپەن جانە العان بەتتەن قايتىپاتىن كۇرەسكەرلىك بەينە-مەن ەسى تىندىرىپ، نايتىجە شىعارىپ، اناعۇرلىم زور ساياسى باتىل-دىقپەن جانە اقىل – پاراساتپەن قامال الپ، قىىندىقتاردى جەڭىپ، سەنىمدى بەكەمدەپ، قولايلى ساتتەن پايدالانىپ العا ۇمتىلىپ، بو-گەتتەردى بۇزىپ، ەرلىكپەن العا ىلگەرلىلەۋىمىز كەرەك.

جاڭا باستامادا شىنجياڭ قىزمەتىنىڭ تاغى دا تىڭ ساتعا كوتە-رىلۇىن ىلگەرلىلەتۇدە، ەسوز جوق، اناعۇرلىم تالپىسىتى رۇخ شىڭداۋ كەرەك. جاۋاپكەرشىلىكتى باتىلدىقپەن ارقالاۋ، باتىلدىقپەن العا باسۇ ەسى جوسپارلاۋدىڭ، ەسى تىندىرۇدىڭ تەتىگى. قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىقتى ىلگەرلىلەتۇدىڭ تارىيىي ساپارىندا، ەبىز ناقتى سىكەرلىك قاسىيەتتى شىڭداۋىمىز كەرەك، قاشاندا پارتيا مەن خالىققا پايدالى ەسى، قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىققا ەتىمدى ەسى بولسا بولعانى، جۇرەكتىلىكپەن سىتەپ، تاباندىلىقپەن سىتەپ، لەلەۋلى سىن – سايىستارعا ۇنىمدى وتەپ بەرۇ، لەلەۋلى حاۋىپ – قا-تەرلەردەن قورعاۋ، لەلەۋلى كەدەرگىلەردى جەڭۇ، لەلەۋلى قايشلىقە-تاردى شەشۇ بارسىندا كوممۇنىستىەردىڭ جىگەرىن، نامىسىن، سەنىد-ىمىن اىگىلەپ، ۇلكەن دۇرىس پەن ۇلكەن بۇرىس الدىندا باتىلدىقپەن پوزىتسىيا ەبلىدىرۇ، قايشلىق الدىندا قىىندىقتان تىساپسالىهاي العا ۇمتىلۇ، حاۋىپ – قاتەر الدىندا جۇرەكتىلىكپەن كەۋدە كەرىپ العا شىعۇ، اعانتىق الدىندا باتىلدىقپەن جاۋاپكەرشىلك ارقالاۋ، بۇرىس ستىيل، تەرىس يىغىلدارعا قارسى باتىل كۇرەس جۇرگىزۇ كەرەك. تىرىقتىلىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقىلاپ، شەبەرلىكپەن سىكەرلىك كور-سەتىپ، پارتيا مەن خالىق سىتەرىنە وسكەلەڭ جاۋاپتى بولۇ بەيىلىمەن ەوز جاۋاپكەرشىلگىن ەبلىۋدى، ەوز جاۋاپكەرشىلگىن ارقالاۋدى، ەوز جاۋاپكەرشىلگىن ادا ەتۇدى باتىل ورنىداپ، وتانىمىزدىڭ شىنجياڭىن شىن مانىندە ويداعىداي قورعاۋ، ويداعىداي ورنىقتىرۇ، ويداعىداي دامىتۇ كەرەك.

جاڭا باستامادا شىنجياڭ قىزمەتىنىڭ تىڭ ساتعا كوتەرىلۇىن ىل-گەرلىلەتۇدە، ەسوز جوق، اناعۇرلىم ناقتى ستىيل قالىپتاستىرۇ كەرەك. پارتيا ستىيلى — پارتىيانىڭ وىرازى، پارتيا مەن بۇقارانىڭ، كادىرلار مەن بۇقارانىڭ قاتنىسىن، خالىقتىڭ قولداۋ – قولداماۋىن باقلايتىن كورسەتكىش. ەبىز ۇلى پارتيا قۇرۇ رۇخىن بارىنشا اسقاقتاپ، توراڭ-ھى رۇخى مەن يىڭتۇان رۇخىن اماليياتنا اىگىلەپ، تاماشا ستىيل ارقىلى جاڭا داۋىردەگى پارتىيالى كادىرلاردىڭ ناماشا وىرازىن سودماۋىمىز كەرەك. ەسى جۇزىدىنىككە ەمان بەرۇگە، شىندىقتى ەسى جۇزىنەن نىزدەۋگە تاباندى بولپ، شىن سويلەپ، ناق سويلەپ، ناقتى ەسى سىتەپ، ناقتى ونىمدىلىككە ۇمتىلىپ، خالىق ۇشنى قىزمەت سىتەيد-تىن ەلپەك وگىز، جاڭالىق اشا داهىيتىن تۇرەنشى وگىز، قاجىرلىلىقە-پەن كۇرەس جۇرگىزەتىن كومپىس وگىز رۇخىن ساۋلەلەندىرىپ، ۇستاسا تەمىرگە ەىز، تاسقا تاجبا قالدىراتىن قىزمەت ستىلمىەن قىز-مەتتەردى ەبىر – بىرلەپ ىلگەرلەتىپ، ەبىر – ەبىر بۇنىنان مىقتى يىگەرىپ، ماسەللەلەردى ەبىر – بىرلەپ شەشپ، نىسانداردى ەبىر – بىردەن تىياناقتاندىرىپ، سىتەردى ەبىر – بىرلەپ جاقسى تىنىدد-رىپ، شىنجياڭدى زاڭمەن جونگە ساۋدىڭ، شىنجياڭدى نىتىماقتا-سا ورنىقتىرۇدىڭ، شىنجياڭدى مادەنىيەتپەن نارلەندىرۇدىڭ، خالىقە-تى بايىتىپ شىنجياڭدى گۇلدەندىرۇدىڭ، شىنجياڭدى باياندى كور-ىتالىتىنىڭ، تارىختىڭ سىننان وتە الاتىن ناقتى قىزمەت نايتىجەسىن جا-راتۇعا قۇلىشۇ كەرەك.

الدىندا ۇلى نىسانا قول بۇلعاپ، داڭغىل جول تابانىمىزدىڭ استىندا كەڭ كوسىلىپ جاتىر. شي جىنپىڭ جولدامىتى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتا-لىق كومپىيەتىنىڭ توڭىرەگىنە اناعۇرلىم تەىز نىتىماقتاسىپ، اۋەلگى ماقە-ساتتى ۇمىتپاي، بورىشى ەستە بەرىك ساقاپ، ەبىر نىيەت، ەبىر تىلەكتە بولپ، نىتىماقتاسا العا باسىپ، شىنباي يىگەرىپ، ناقتى سىتەپ، قاجىرلىلىقە-پەن سىتەپ، قوعام ورنىقتىلغى مەن باياندى تىنىشتىقتىڭ جاڭا جاعدايىن اشۇعا كۇش سالپ، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىنىڭ شىنجياڭ تاراۋىن ويداعىداي جازۇعا قۇلىشنايىق.

مەكەن - جايىمىز: ئورمىجى قالاسى خۇجىۋان سولتۇستىك جولى 500 – ئومبىر، تاراتۇ ورتالىغى: 593062، جاراناما باسقارماسى: 593341 پوچتا ئومبىرى: 830028، اىلىق باغاسى 19 يۋان، جىلدىق باغاسى 228 يۋان